

Rok 1953

Socializace vesnice

Již v prvních měsících se potvrdilo, že zemědělci nevstoupili do družstva z vlastního přesvědčení a že nebyli o výhodách a prospěšnosti společného hospodaření pro ně přijatelným způsobem přesvědčováni. Přehlíželo se, že náš rolník je nedůvěřivý a brání se každé novotě. Náš rolník je poctivý pracovník a nesmí být zklamán. Je si plně vědom odlišnosti své vlastní práce od práce tovární a hlavní příčinou stálého nepochopení zůstává obava a nejistota o udržení a zajištění jejich dosavadní životní úrovně. V důsledku toho podali mnozí noví družstevníci odhlášky z JZD již koncem měsíce ledna a v měsíci únoru. Zemědělci-družstevníci se málo zapojili do jarních prací, nedali osiva a sád, neustájili dobytek a proto nedostávali potřebný příděl krmiva zeleného, které se přidělovalo podle množství odpracovaných jednotek. Tak se stávalo, že ten co měl např. "kozu nebo tele" měl krmiva nadbytek a ten, co měl dobytka plné chlěvy bud' měl málo jednotek odpracovaných a proto taky malý příděl, nebo nestačil napracovat tolik pracovních jednotek, aby příděl zeleného krmení byl dostačující.

Z tak vzniklých nedostatků počaly vznikat krádeže a rozmáhat se polní pych, který byl v několika případech trestně stíhán. Podobně tomu bylo i při žňových pracích, do kterých se většina opět nezapojila a proto MNV rozhodl, že v případě potřeby použije se zákona 55 sbírky, nebudou-li mít jako členové družstva sami zájem o včasnou sklizeň.

Za tohoto stavu vznikaly škody a ztráty jak při dodávkách státu, tak i družstvu a každému zemědělci. Hned po žních začali zemědělci, kteří podali odhlášky, vydělení a vrácení půdy.

Zápis JZD ze dne 24. srpna o tom praví: Zemědělci-družstevníci vedení Fr. Kaňovským žádali, aby jim byla vrácena půda, jelikož nehodlají zůstat členy JZD. Dle zápisu byla tato akce organizována. Hlavní slovo měl Jan Havlíček č. 92, Antonín Potomák č. 34, Emilie Potomáková č.33, Marie Tvrdoňová, Marie Malinová a další jiní. Rušný rozhovor trval dlouho do noci.

Nakonec soudruh instruktor Jos. Skládal slíbil přítomným, že za 14 dní jim bude sděleno, jak bude vrácena půda těm, kteří podali odhlášku půl roku před žněmi, jak o tom hovoří stanovy.

Další zápis ze dne 7. září je tento: Družstevníci, kteří podali žádosti o vystoupení z JZD vedeni Ant. Omelkou přišli se zeptat, kdy dostanou zpět půdu. S. inspektor Skládal jim vysvětluje, že jejich odhlášky nejsou platné, jelikož podali odhlášky 29. ledna 1953 a žně začaly 14. 7. 1953. Omelka Ant. začal křičet a "poštvoval" ostatní. Soudruh Skládal jim dále radil, aby nechali vzdoru a začali společně budovat socialismus. Na příští schůzi představenstva JZD dne 14. září s. Kamrla vysvětluje, že se budou z JZD propouštět družstevníci po šestiměsíční výpovědi podle stanov a dostanou tu půdu, která nepoškodí hony. Ti, kteří neodpracovali 120 pracovních jednotek(PJ), poškodili družstvo a takto vzniklou škodu budou nuceni zaplatit. Toto se provede při celkovém vyúčtování, ku kterému zemědělci na vyzvání se opět nedostavili. Vzhledem k dané situaci bylo propouštění a vyloučení družstevníků z JZD schváleno členskou schůzí dne 26. září. Na vyloučení byli navrženi: Malina Ma. č.89, Potomák Lad. a Ant č. 34, Stašek Frant. č. 23, Potomák Antonín č. 33, Havlíček Jos. č. 21.

Při hlasování bylo 8 hlasů pro vyloučení, ostatních 36 družstevníků se hlasování zdrželo. Bylo tedy rozhodnuto, že i tito budou jen vyškrtnuti s těmito dalšími:

Hanáček Frant. č. 22

Foltýn Frant. č. 82

Havlíček Jan č. 53

Kaňovský Frant. č. 83

Šilhavík Emil č. 54

Potomák Fr. č. 84

Šimek Josef č. 55

Tetera Václav č. 86

Vavříník Ant. č. 64

Vlachynský č. 286

Tichoň Ant. č. 73

Paška Frant. č. 94

Havlíček Frant. č. 78

Hrabal Frant. č. 38

Junaštík St. č. 255

Knot Ant. č. 20

Omelka Ant. č. 135

Šilhavík Mir. č. 184

Malina Jan č. 181

Vaculík Jan č. 203

Stašková A. č. 217

Borek Jan č. 222

Kaňovský J. č. 223

Havlíčková M. č. 234

Fornůsek Al. č. 256

Potomák Fr. č. 262

Mikulec J. č. 151

Tvrdoň Frant. č. 5

Potomák A. č. 35

Novák Ant. č. 226

Stašek Jan č. 4

Hrabal Jos. č. 28

Paška Flor. č. 30

Junaštík J. č. 118

Paška Ant. č. 25

Jakšík Frant. č. 27

Jakšík Frant. č. 18

Bureš Jiří č. 200

Kryštof Jan č. 180

Šimek Jan č. 126

Májíček J. č. 241

Nevařil J. č. 174

Havlíček J. č. 92

Šácha J. č. 63

Novák Boh. č. 235

Kryštof Ant. č. 7

JZD si ponechává v každém honu asi 23 ha, celkem asi 200 ha, ostatní půda bude rozdělena mezi soukromníky.

Dne 1. října konala se výborová schůze JZD za přítomnosti předsedy ONV - s. Večeřa a vedoucí tajemník OV KSČ - s. Popelka a 4 zástupců z řad vystupujících členů JZD. Byli to : Novák Frant., Májíček Jiří, Potomák Ant. č. 34 a Potomák Jan č.39. Zástupce ONV navrhuje, aby soukromě hospodařící zemědělci seli společně s JZD, tito však trvají set každý na svém. Pak společně u mapy se rozhodovali na rozdělení honů, takže pro JZD zůstává v každém honu asi 15 ha. Celkem má JZD asi 272 ha půdy, z toho 154 ha orné.

Povaha roku

Po celkem mírné zimě následovalo deštivé počasí až téměř do počátku žní. V 2. polovině března nastalo krásné počasí, teplota kolem 20°C a tak začaly jarní práce naplno. JZD použilo traktorů z STS k dokončení hluboké orby i na osev. Úroda obilí i okopanin byla dobrá, peckovitého ovoce bylo dostatek, jablek a hrušek bylo méně. Od žní až do konce roku nezapršelo, takže podzimní setba nemohla býti včas provedena a kde bylo zaseto, obilí nevzešlo. Začátek zimy až do konce roku byl mírný, bez mrazů a sněhu.

Události celostátní

Dne 31. ledna byla provedena reorganizace vlády, jejíž předsedou zůstává s. Ant. Zápotocký, náměstky zůstávají: Viliam Široký, Dr. Jaromír Dolanský a Zd. Fierlinger. Novými náměstky se stali: Karol Bacílek, Dr. Alexej Čepička, Václav Kopecký, Dr. Zdeněk Nejedlý. Ant. Novotný a Jindřich Uher. Noví ministři: Václav David, Václav Pokorný, Boh. Šrámek, Karel Surida, Július Ďuriš, Josef Kyselý, Karel Poláček, Ernest Sýkora a Lad. Štoll.

Ve dnech 14. a 15. února konal se v Praze první celostátní sjezd družstevníků, aby projednali a schválili návrhy nových stanov JZD. Za místní JZD se zúčastnil tohoto sjezdu družstevník Jiří Omelka.

Dne 2. března rozlétla se do celého světa smutná zpráva z Moskvy oznamující, že J.V. Stalin byl zchvácen mozkovou mrtvicí, ochrnul a ztratil vědomí. Pracující celého světa byli zdrceni touto zprávou. Jejich hoře dostoupilo vrcholu po oznámení, že vůdce Sovětského svazu, generalisimus J.V. Stalin, skončil. Zemřel v Kremlu dne 5. března 1953 v 9 hodin 50 minut večer. Smuteční tryzna byla uspořádána v kulturním domě za účasti asi 230 osob. Ve vládní delegaci ČSR, která se zúčastnila pohřbu v Moskvě, byl prezident Klement Gottwald, předseda vlády Antonín Zápotocký a ministr obrany Dr. Alexej Čepička. Všichni pracující doprovázeli v myšlenkách delegaci, která je zastupovala.

O několik dní později postihla naši zemi a všechny její lid nová rána. Byla to zpráva 12. března ráno, kdy jsme se dozvěděli, že náš prezident Klement Gottwald vážně onemocněl na těžký zápal plic a pohrudnice. Další lékařská hlášení oznamovala, že stav se stále zhoršuje. A dne 14. března zemřel ten, jehož miloval náš lid pro jeho dobrotu a starostlivost. Zemřel Klement Gottwald. Byly to těžké tyto březnové dny, plné bolesti a hoře nad ztrátou lidí nám tak drahých. Podruhé v tak krátké době konala se smuteční tryzna, tentokráte na návsi u pomníků padlých za účasti přes 500 osob.

Dne 21. března byl zvolen novým prezidentem ČSR, dosavadní předseda vlády, soudruh Antonín Zápotocký, syn Ladislava Zápotockého. Vstoupil na staroslavný pražský hrad jako druhý dělnický prezident, aby pokračoval v díle zesnulého prezidenta Klementa Gottwalda.

Dne 24. dubna byl schválen zákon o nové školní soustavě a o vzdělání učitelstva, podle něhož učitelský dorost se bude vzdělávat na pedagogických školách a název všeobecně vzdělávací školy bude platný a bude zařazovat školy mateřské, národní a osmileté a jedenáctileté školy střední.

Nynější ministr školství je profesor Ladislav Štoll.

Dne 1. června byla provedena měnová reforma. Každá osoba obdržela při výměně za 300 Kčs staré měny v poměru 1:5 částku 60 Kčs nové měny. Ostatní peníze nad obnos 300 Kčs byly všem občanům vyměněny v poměru 1:50. Uložené vklady byly přepočteny do částky 5.000 Kčs v poměru 1:5, větší částky ve větším poměru.

V nové měně byly vydány tyto bankovky: 100, 50, 25, 10, 5, 3 a 1 Kčs.

Kovové mince po 25, 10, 5, 3 a 1 haléři.

Mnozí občané v obci, zvláště starší těšili se z peněz doma, neuložili je a byli tak výměnou zle zkráceni.

Současně s měnovou reformou přikročila naše vláda k zrušení potravinových lístků a zavedla volný trh u všech druhů životních potřeb.

Začátkem července byl odhalen v Sovětském svazu jako zrádce L.P. Beria a jeho společníci. L. P. Beria zastával dlouhé roky vedoucí místo v bezpečnostním aparátu a rovněž jako člen vlády zpronevěřil se lidu a byl ve dnech 18. - 23. prosince v Moskvě odsouzen i se svými šesti společníky k trestu smrti. Rozsudek byl vykonán zastřelením dne 23. prosince.

Dne 27. července v 10. hodin dopoledne byla konečně podepsána dohoda o příměří v Koreji. Všechny mírumilovné národy vítají tuto dohodu.

Dnem 1. září bylo provedeno snížení cen u většiny druhů potravin, tkanin, šatstva i ostatního zboží v průměru o 5 až 40%. Toto snížení zahrnuje více než 23.000 druhů spotřebního zboží.

Zprávy místní

Dne 17. ledna byla ustavena místní osvětová beseda, jejíž předsedou se stal s. Antonín Bureš. Do osvětové besedy byl začleněn soubor místních lidových hudebníků, jehož vedoucím je Antonín Kryštof.

Z oslav je třeba vzpomenout Mezinárodního dne žen, na které za účasti 170 osob promluvila referentka Zelinková. Podobná účast byla při oslavě Velké říjnové revoluce. Lidová knihovna byla vcelku málo navštěvována dospělými občany. Knihovnicí byla učitelka Zdenka Jančaříková, provdaná Lukšíková. Tato byla na vlastní žádost v měsíci listopadu přeložena na střední školu v Jablonici na Slovensku. Kino dosud ve správě MNV bylo převzato čsl. st. filmem. Vedoucím kina zůstává s. Ant. Bureš, který v závěru roku obnovuje ochotnický divadelní kroužek.

Ku konci měsíce ledna objevily se první hromadně provedené odhlášky z JZD. V měsíci březnu byla započata stavba kravína na Dílech. Základy vykopali členové Svazarmu za vedení svého předsedy Frant. Juříčky. Na stavbě se pracovalo většinou brigádami v sobotu a neděli. Za měsíc byla stavba dokončena. Jarní práce byly zvládnuty pomocí traktorů ze strojní traktorové stanice, rovněž tak i k dokončení hluboké orby. Zemědělec Antonín Stašek byl označen za kulaka, zajištěn a po propuštění opět zajištěn pro narušení honu. V tomto období značně poklesla dodávka mléka a to až na pouhých 60 l, takže mléko dostávaly jen děti na lístkový přiděl.

Dne 1. dubna vyhořel občan Antonín Vala, bydlící v místní trati Podšupy. Požár vznikl přes poledne a sjeli se k němu kromě místních hasičů také z Podolí a Uh. Hradiště - Mařatic. Společným úsilím byl požár lokalizován.

Začátkem dubna byl sloučen místní oddíl kopané s oddílem Podolí, poněvadž místnímu oddílu zabrala vojenská správa hřiště na Střelnici. Tím obec Popovice je zatím bez hřiště, což postrádá i školní mládež, které pro vzdálenost nevyhovuje společné hřiště v Podolí.

Pohyb obyvatel

V tomto roce se narodilo 17 dětí, z toho 8 chlapců a zemřelo 14 osob, z toho 7 mužů a 7 žen většinou přestárých jako Foltýnová Anna č. 82 - 82 let, Pavlas Štěpán, bývalý hajný č. 6 - 82 let, Hájková Anna č. 49 - 87 let, Macháček Vavř. č. 58 "domácí zvěrolékař" - 88 let, Šilhavíková Barbora č. 160 - 87 let a další.
